

ingehouden A1

Amendement: 'Schrap de gezichtsscanners uit de Kadernota'

De gemeenteraad van Oss, in vergadering bijeen op 4 juli 2024;

Constaterende dat,

- de gemeente Oss gezichtsscanners wil gaan inzetten om "identiteitsfraude" te voorkomen bij de aanvraag van nieuwe identiteitsbewijzen¹;
- een gezichtsscan² valt onder bijzondere persoonsgegevens, er gelden zeer strenge regels voor het gebruik van biometrische gegevens, omdat in beginsel het verboden is om bijzondere persoonsgegevens te verwerken³;
- een gezichtsscanner inbreuk maakt op de privacy van inwoners;
- de Ossenaar nooit expliciet heeft ingestemd met het gebruik van gezichtsscanners voor de aanvraag van privacybewijzen;
- Onze burgemeester van de gemeente Oss heeft uitgesproken tijdens de raadsvergadering van 23 mei jl. dat zij de privacy van haar inwoners wil waarborgen: "Er zijn gewoon regels als het gaat om de bescherming van privacy"⁴
- een investering in 'gezichtsscans en identiteitsbewijzen' een kostbare investering is⁵

Overwegende dat,

- identiteitsfraude voornamelijk wordt veroorzaakt door ambtelijke corruptie⁶;
- er geen toets is uitgevoerd van noodzakelijkheid en proportionaliteit voor het gebruik van biometrische gegevens van inwoners voor de afgifte van identiteitsbewijzen;
- grote IT-projecten bij overheden (en/of semi-overheid) nooit geslaagd zijn, enkele voorbeelden: de gegevens van vele burgers die zijn gelekt door de GGD in 2021, de datalek bij DUO en het toeslagenschandaal;
- onduidelijk is of het biometrisch materiaal opgeslagen blijft;
- Onze burgemeester tot de conclusie komt dat er geen wettelijke grondslag is voor het gebruik van gezichtsscanners⁷

¹ Zie pagina 67 van de Kadernota 2025 – 2028 onder het kopje 'Dienstverlening met de menselijke maat'

² Gezichtsscan → Biometrische gegevens

³ Zie: <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/themas/identificatie/biometrie/regels-voor-gebruik-biometrie#wanneer-is-iets-een-biometrisch-gegeven>

⁴ Zie: <https://dtvnieuws.nl/nieuws/artikel/burgemeester-buijs-botst-met-ddo-en-fvd-in-osse-raad-u-beschadigt-mijn-inwoners>

⁵ Inzet gezichtsscanners: 71.000 euro in 2025 en daarna jaarlijks 25.000 euro

⁶ Zie: <https://www.bnr.nl/nieuws/tech-innovatie/10543006/gezichtsscanner-bij-gemeentebalie-juridisch-moeilijk-te-verdedigen>

⁷ Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB) concludeert dat er geen wettelijke grondslag is: <https://nos.nl/artikel/2512680-gemeenten-willen-gezichtsscan-bij-nieuw-paspoort-om-identiteitsfraude-tegen-te-gaan>

- er enorme privacyrisico's kleven aan het verwerken van biometrische gegevens, zo kan er uit lichaamskenmerken worden afgeleid wat iemand zijn/haar gezondheidstoestand of etniciteit is, en wordt de traceerbaarheid vergroot;
- bij grootschalige opslag van biometrische gegevens, kan de blauwdruk worden gevormd voor een massasurveillance systeem;
- iedere extra of overbodige investering zeer onwenselijk is met het financiële rampjaar 2026 in het vooruitzicht

Besluit:

Om de twee alinea's die betrekking hebben op het gebruik van gezichtsscanning te schrappen uit de Kadernota 2025- 2028 van de gemeente Oss en de vrijvallende middelen toe te voegen aan de algemene reserve.

Marjolein van Hattem
Forum voor Democratie

Bijlage:

Bijzondere persoonsgegevens

De AVG bepaalt dat de verwerking van biometrische persoonsgegevens om iemand uniek te identificeren een verwerking van bijzondere persoonsgegevens is.

Dit betekent dat er strenge regels gelden voor het gebruik van biometrische gegevens, omdat het in principe verboden is om bijzondere persoonsgegevens te verwerken.

Uitzonderingen verbod gebruik biometrie

Bij biometrische gegevens die worden gebruikt voor unieke identificatie, zijn dit de 2 meest voorkomende uitzonderingen op het verwerkingsverbod:

- De betrokkenen hebben hun uitdrukkelijke toestemming gegeven. Dit is een van de uitzonderingen uit de AVG op het verbod om bijzondere persoonsgegevens te verwerken.
- De verwerking is noodzakelijk voor authenticatie of beveiliging. Deze uitzondering staat in de Uitvoeringswet AVG (UAVG). Die noodzaak is er echter niet snel. Het moet gaan om een zwaarwegend algemeen belang. Bijvoorbeeld de beveiliging van een kerncentrale of van staatsgeheime informatie.

Noodzakelijk & proportioneel

De uitzondering in artikel 29 van de UAVG vereist dat u een afweging maakt of unieke identificatie met biometrische gegevens noodzakelijk is voor authenticatie of beveiligingsdoeleinden. Daarnaast moet de verwerking van biometrische gegevens proportioneel zijn.

U moet per geval bekijken of er sprake is van een noodzakelijke verwerking van biometrische gegevens om redenen van zwaarwegend algemeen belang via vormen van gezichtsherkenning voor authenticatie of beveiligingsdoeleinden. Deze toetsing van de noodzakelijkheid en proportionaliteit is essentieel. Als de impact van de verwerking van biometrische gegevens groot is en er alternatieven zijn, dan is het verwerken van biometrische gegevens niet noodzakelijk.

Voorbeeld: kerncentrale

Bij de toegang tot een kerncentrale is het belang van beveiliging heel groot (zwaarwegend algemeen belang) en mogen maar bepaalde mensen toegang hebben. Hier is het gebruik van biometrie voor toegangscontrole toegestaan.